

Силабус освітнього компоненту «ГЕОГРАФІЯ КУЛЬТУРИ»

Освітньо-професійна програма: усі ОП університету
Спеціальність: усі спеціальності університету

Структурний підрозділ	Кафедра географії та методики її викладання, природничо-економічний факультет
	ПІБ: Касіяник Ігор Петрович Посада: доцент кафедри географії та методики її викладання Науковий ступінь: кандидат географічних наук Вчене звання: доцент E-mail: kasiianyk@kpmu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14), 6 ауд. (кафедра географії та методики її викладання). Профайл викладача: https://geo.kpmu.edu.ua/sklad-kafedry/kasiianyk-igor-petrovych/
Викладач: 	ПІБ: Лісовський Андрій Сергійович Посада: старший викладач кафедри географії та методики її викладання Науковий ступінь: кандидат географічних наук Вчене звання: E-mail: lisovskyi@kpmu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14), 6 ауд. (кафедра географії та методики її викладання). Профайл викладача: https://geo.kpmu.edu.ua/sklad-kafedry/lisovskyi-andrij-serhijovych/
Лінк на освітній контент дисципліни	
Статус дисципліни	Вибірковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми здобуття вищої освіти	Денна
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Передбачається, що у процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи відповідальність їх порушення згідно Кодексу академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Відвідування занять. Передбачається, що здобувачі вищої освіти систематично відвідуватимуть лекційні та практичні заняття,

	проявлятимуть старанність та відповідальність до навчання, вчасно виконуватимуть поставлені завдання, відпрацьовуватимуть пропущені заняття. Ініціативність здобувачів вищої освіти. Передбачається, що здобувачі вищої освіти проявлятимуть ініціативність та старанність у виконанні завдань самостійної роботи.
Що будемо вивчати?	Предметом вивчення навчального освітнього компонента є: вивчення територіальної організації культурних явищ, процесів їх формування, розвитку та поширення, а також взаємодії культури з природним середовищем і суспільством у різних регіонах світу.
Чому це треба вивчати?	Мета вивчення вибіркового освітнього компоненту професійної підготовки «Географія культури» полягає в ознайомленні студентів з основними принципами просторової організації культурної суспільної сфери, розвиток уявлень про культуру, як суспільну сферу та умови її розвитку; виховання патріотизму та поваги до рідної землі.
Яких результатів можна досягнути?	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен: знати: сутність культури як об'єкта географічного дослідження; основні підходи та методи географії культури; структуру та елементи культури; географію світових релігій та їх поширення; особливості західної християнської, ісламської та індо-буддійської цивілізацій; етнічний склад населення світу; мовні сім'ї та групи; закономірності формування етнічної та мовної структури населення; сучасні етнічні процеси; географію науки та освіти; просторові особливості розвитку масової культури; географію моди, кіно та індустрії розваг; сучасні тенденції розвитку культури у глобалізованому світі; вплив культурних факторів на соціально-економічний розвиток територій.
Як можна використати набуті знання та уміння?	вміти: аналізувати культуру як просторове явище; визначати фактори формування культурних регіонів; характеризувати носіїв культури та їх роль у суспільстві; аналізувати географічне поширення релігій; порівнювати цивілізаційні моделі розвитку; визначати етнічну та мовну структуру населення; працювати з тематичними картами культури, релігій та етносів; аналізувати сучасні етнокультурні процеси; оцінювати роль науки та освіти у формуванні культурного простору; досліджувати географію масової культури та індустрії розваг; встановлювати взаємозв'язки між культурними, соціальними та економічними явищами; застосовувати статистичні дані для аналізу культурних процесів; робити узагальнення та висновки щодо сучасних тенденцій розвитку культури.
Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. Культура, як предмет дослідження географічної науки. Носії елементів культури, як об'єкт дослідження географії культури. Географія релігій. Західна християнська цивілізація. Ісламська цивілізація. Індо-буддійська цивілізація. Етнічна та лінгвістична географія. Географія науки і освіти. Географія масової культури. Географія моди, кіно, сучасні розваги.
Методи навчання	За джерелом інформації: словесні: розповідь, пояснення, бесіда; наочні: демонстрація, самостійне спостереження; практичні: практичні роботи; За ступенем керування здобувачами вищої освіти: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота з літературними джерелами; письмова робота, практична робота. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуацій пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості. Самостійна робота. Дистанційний метод навчання в інформаційній системі Moodle.
Інформаційне забезпечення	Основна література 1. Лисенко М. С. Конспект лекцій з дисципліни «Культурологія». Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2014. 117 с. 2. Лубський В. І., Харьковщенко С. А., Лубська М. В., Горбаченко Т. Г. Історія релігій світу : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 536 с. 3. Практикум із загальної етнографії : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / уклад. О. М. Марченко. Кропивницький : ПОЛІМЕД-Сервіс, 2019. 159 с.

	4. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики : навч. посіб. Одеса : Астропринт, 2005. 632 с. 5. Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. 744 с. Допоміжна література 1. Гілея Л. П. Культурологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2007. 304 с. 2. Грушевський М. С. Історія української культури. Київ : Либідь, 1993. 656 с. 3. Дністрянський М. С. Етногеографія України. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 232 с. 4. Котляр М. Ф. Всесвітня історія. Київ : Вища школа, 2002. 480 с. 5. Кузик С. П. Географія культури : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 220 с. 6. Лисенко М. С. Конспект лекцій з дисципліни «Культурологія». Харків : ХНУМГ, 2014. 117 с. 7. Масляк П. О. Соціально-економічна географія світу. Київ : Знання, 2008. 479 с. 8. Практикум із загальної етнографії : навч.-метод. посіб. / уклад. О. М. Марченко. Кропивницький : ПОЛІМЕД-Сервіс, 2019. 159 с. 9. Садовенко А. П. Культурологія: українська та зарубіжна культура. Київ : Знання, 2010. 414 с. 10. Смолій В. А. Історія української культури. Київ : Наукова думка, 2001. 512 с. 11. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики. Одеса : Астропринт, 2005. 632 с. 12. Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. 744 с.											
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма здобуття вищої освіти: лекції (20 год.), практичні заняття (20 год.), самостійна робота (80 год.).											
Система оцінювання результатів навчання	Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється згідно Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) від 05.03.2024, № 22-ОД. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти базується на принципах систематичності, комплексності, об'єктивності, обґрунтованості, диференційованого підходу. Система оцінювання передбачає активну роботу здобувачів вищої освіти впродовж семестру та отримання ними оцінки за практичні заняття (денна форма), модульну контрольну роботу, самостійну роботу, залік, сума яких складає підсумкову рейтингову оцінку. <table><tr><th colspan="3">Поточний і модульний контроль (100 балів)</th><th>Сума</th></tr><tr><td>Поточний контроль</td><td>МКР</td><td>Самостійна робота</td><td rowspan="2">100</td></tr><tr><td>50 балів</td><td>40 балів</td><td>10 балів</td></tr></table> Поточний контроль. Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на кожному навчальному занятті – 12. Виведення підсумкового рейтингового балу поточного контролю навчальних занять (r_k) здійснюється за формулою: $r_k = (0,05 \times r_k^c + 0,4) \times \hat{r}_k$ де r_k^c – середня оцінка навчальної діяльності здобувача вищої освіти на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля, тобто частка від ділення суми всіх оцінок на їх кількість (беруться оцінки від 4 до 12, отримані на навчальних заняттях та оцінки, отримані після ліквідації здобувачем вищої освіти поточної заборгованості, а $\hat{r}_k$ – встановлений	Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	100	50 балів	40 балів	10 балів
Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума									
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	100									
50 балів	40 балів	10 балів										

	максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача вищої освіти за результатами поточного контролю з урахуванням її вагомості. Модульна контрольна робота. Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти. Модульна контрольна робота складається з двох теоретичних питань (кожне оцінюється 20 балами). Робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з’явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов’язковою. Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <table><tr><th>Рейтингова оцінка з кредитного модуля</th><th>Оцінка за шкалою ECTS</th><th>Національн а залікова оцінка</th></tr><tr><td>90-100</td><td>A (відмінно)</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr><tr><td>82-89</td><td>B (дуже добре)</td></tr><tr><td>75-81</td><td>C (добре)</td></tr><tr><td>67-74</td><td>D (задовільно)</td></tr><tr><td>60-66</td><td>E (достатньо)</td></tr><tr><td>35-59</td><td>FX (незадовільно з можливістю повторного складання)</td><td rowspan="2">не зараховано</td></tr><tr><td>34 і менше</td><td>F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)</td></tr></table>	Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Національн а залікова оцінка	90-100	A (відмінно)	зараховано	82-89	B (дуже добре)	75-81	C (добре)	67-74	D (задовільно)	60-66	E (достатньо)	35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано	34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)
Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Національн а залікова оцінка																		
90-100	A (відмінно)	зараховано																		
82-89	B (дуже добре)																			
75-81	C (добре)																			
67-74	D (задовільно)																			
60-66	E (достатньо)																			
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано																		
34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)																			
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях	<table><tr><th>Рівні навчальних досягнень</th><th>Оцінка в балах (за 12-бальн ою шкалою)</th><th>Критерії оцінювання</th></tr><tr><td rowspan="2">Початковий (понятійний)</td><td>1</td><td>Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.</td></tr><tr><td>2</td><td>Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу</td></tr></table>	Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальн ою шкалою)	Критерії оцінювання	Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.	2	Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу											
Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальн ою шкалою)	Критерії оцінювання																		
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.																		
	2	Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу																		

			знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь.
		3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати навчальний матеріал на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності процесів і явищ; робить спроби виконання репродуктивних вправ і завдань; за допомогою викладача виконує прості завдання і задачі (за готовим алгоритмом).
		4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з курсу, здатний виконати методичні завдання й педагогічні задачі за зразком; орієнтується в методичних термінах, поняттях і визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі.
	Середній (репродуктивний)	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання й задачі за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
		6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з курсу, може поверхнево аналізувати ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за

				алгоритмом, послугуватися додатковими джерелами.
		Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми та ін.
			8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал; уміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, обґрунтувати положення, має достатній рівень сформованих умінь і навичок.
			9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з курсу, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття й категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання та задачі; має сформовані типові методичні навички.
		Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як

			альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
		11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
		12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
Поточний контроль		Практичні завдання, самостійна робота	
Підсумковий контроль		Модульна контрольна робота	
Локація		Згідно з розкладом	